

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (Predictive Correlational Research) ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศ และการเฝ้าสังเกตของบิดามารดา ที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 89 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2555-เดือนมกราคม พ.ศ. 2556 เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา แบบสอบถามการสื่อสารเรื่องเพศ แบบสอบถามการเฝ้าสังเกตของบิดามารดา และแบบสอบถามพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ หาความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (α) ของแบบสอบถามรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศ การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา และพฤติกรรมทางเพศ ได้ค่าเท่ากับ .82, .83, .80 และ .83 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย พิสัย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 49.4 และเพศหญิง ร้อยละ 50.6 มีอายุเฉลี่ย 13.99 ปี ($S.D. = .81$) ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ร้อยละ 33.7 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ร้อยละ 33.7 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 32.6 บุคคลที่กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่ด้วยส่วนใหญ่คือ บิดามารดา (ร้อยละ 74.2) และที่พักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างอยู่นอกเขตเทศบาล (ร้อยละ 52.8) และบิดามีอายุเฉลี่ย 42.9 ($S.D. = 7.82$, range = 25-78) จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 50.6 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 50.6) ส่วนมารดามีอายุเฉลี่ย 38.7 ($S.D. = 5.61$, range = 28-62) จบการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 47.2) รองลงมาคือ ระดับชั้นมัธยมศึกษา/ ป.ว.ช./ ป.ว.ส. (ร้อยละ 46.1) มีการประกอบอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 42.7) รองลงมาคือ กิจการส่วนตัว/ อาชีพอิสระ (ร้อยละ 31.5) สถานภาพการสมรสของบิดามารดาส่วนใหญ่สมรสและอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 83.1) และรายได้รวมของบิดามารดาส่วนใหญ่ได้ 10,000-20,000 บาท/ เดือน (ร้อยละ 47.2)
2. กลุ่มตัวอย่างได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนใหญ่ในรูปแบบประชาธิปไตย (ร้อยละ 71.9) มีการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบิดามารดาหรือผู้ปกครอง อยู่ในระดับ

ปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 16.7 ($S.D. = 6.10$) การได้รับการเฝ้าสังเกตจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ย 19.7 ($S.D. = 5.42$) และกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติพฤติกรรมทางเพศเหมาะสม (มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่างเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25-75 คือ 90-98 คะแนน) มีคะแนนเฉลี่ย 93.6 ($S.D. = 5.32$)

3. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การสื่อสารเรื่องเพศ และการเฝ้าสังเกตของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ($r = .546, p < .01, r = .456, p < .01$ และ $r = .463, p < .01$ ตามลำดับ)

4. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (แบบประชาธิปไตย) ซึ่งเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด และมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างได้ ร้อยละ 29.8 และตัวแปรทำนายที่ดีเป็นลำดับที่ 2 และมีนัยสำคัญทางสถิติคือ การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา ทำนายได้ เพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 18.9 และตัวแปรทั้งสองสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างได้ ร้อยละ 48.7 ($R^2 = .487, F_{(2,86)} = 40.757, p < .001$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลตามสมมติฐาน ดังนี้

1. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศ การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา

มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้น

การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การสื่อสารเรื่องเพศ และการเฝ้าสังเกตของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ($r = .546, p < .01, r = .456, p < .01$ และ $r = .463, p < .01$ ตามลำดับ) ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า เนื่องจากการได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจากบิดามารดา จะเป็นการปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรักความเอาใจใส่ ใกล้ชิดบุตร รับฟังความคิดเห็นของบุตร แก้ไขปัญหาโดยใช้เหตุผล ซึ่งทำให้บิดามารดาและบุตรมีความใกล้ชิดกัน และบิดามารดายังสามารถช่วยเหลือบุตรได้ เมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม ด้วยสภาพแวดล้อมและความสัมพันธ์ภายในครอบครัวที่มีความเหมาะสม จะเอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่ดีในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศสำหรับบุตร จากการได้รับคำสอน คำแนะนำ รวมทั้งการให้คำปรึกษาปัญหาทางเพศ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยป้องกันไม่ให้วัยรุ่นเกิดพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ (Miller, 2002) และ Diclemente et al. (2001) พบว่า วัยรุ่นหญิงที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีเพศสัมพันธ์น้อยกว่าผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูในรูปแบบอื่น ๆ และการศึกษาของ อรรถัย เกตุขาว (2551) พบว่า วัยรุ่น

ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การสื่อสารเรื่องเพศ พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .456, p < .01$) ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าเนื่องจากบิดามารดาเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด เมื่อวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับพัฒนาการทางเพศ เช่น การมีประจำเดือน หรือการผื่นเปื่อย เป็นต้น บิดามารดาจึงมีความเหมาะสมในการที่จะให้ความรู้ ปลูกฝังค่านิยมในเรื่องเพศให้กับบุตรเพื่อให้มีประสบการณ์และได้รับการเรียนรู้ในเรื่องเพศที่ถูกต้อง จากการที่บิดามารดามีการพูดคุยซักถาม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น จะทำให้รู้และเข้าใจบุตรว่าต้องการเรียนรู้อะไร มีความคิดเห็นและมีการปฏิบัติตัวในเรื่องเพศอย่างไร และถูกต้องหรือไม่ (จันทร์วิภา ดิกลสัมพันธ์, 2543) พร้อมกันสามารถให้ความรู้ทางด้านศีลธรรม จริยธรรมในเรื่องเพศกับบุตรร่วมด้วยได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้อาวุธรุ่นได้เรียนรู้ในเรื่องเพศ สามารถนำไปปฏิบัติ และส่งผลต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของบุตรได้อย่างเหมาะสม และผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ชลนิทรา แสงบุราณ (2551) พบว่าการสื่อสารเรื่องเพศมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิงตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .108, p < .05$) และการศึกษาของ ชัญญา ดิมเจริญ (2548) พบว่าการสื่อสารเรื่องภาวะเสี่ยงทางเพศของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่น ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .463, p < .01$) ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่าเนื่องจากขั้นตอนของการเฝ้าสังเกตจะช่วยให้อิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถรับรู้วามบุตรกำลังทำกิจกรรมอะไร อยู่ที่ไหน อยู่กับใคร และเมื่อไรจะกลับบ้าน (Dishion & McMahon, 1998) และการรับรู้ถึงกิจกรรมต่าง ๆ ของบุตรจะช่วยลดการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ จากการที่บิดามารดาสามารถบอกถึงพฤติกรรมที่ควรและไม่ควรปฏิบัติให้บุตรรับรู้อย่างชัดเจนขณะที่เฝ้าสังเกตติดตาม และสามารถควบคุมพฤติกรรมของบุตรให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมได้ (Brooks, 2011) สอดคล้องกับการศึกษาของ Hutchinson and Wood (2007) ที่พบว่าการเพิ่มของการควบคุมติดตามของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับการเริ่มต้นมีเพศสัมพันธ์ ความถี่ของการมีเพศสัมพันธ์ และเพิ่มสมรรถนะการต่อรองในการใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ วัชรภรณ์ บัตรเจริญ, ปาหนัน พิษยภิญโญ และอาภาพร เภาวัฒนา (2555) พบว่า การควบคุมกำกับติดตามของบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.29, p < .01$)

2. รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารเรื่องเพศ การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นได้

ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู (แบบประชาธิปไตย) ซึ่งเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด และมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างได้ ร้อยละ 29.8 และตัวแปรทำนายที่ดีเป็นลำดับที่ 2 และมีนัยสำคัญทางสถิติคือ การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา ทำนายได้เพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ 18.9 และตัวแปรทั้งสองสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างได้ ร้อยละ 48.7 ($R^2 = .487, F_{2, 86} = 40.757, p < .001$) ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า เนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ความรักความอบอุ่น ความใกล้ชิด ทำให้บุตรรู้สึกว่าคุณเองได้รับการปฏิบัติด้วยความยุติธรรม ไม่ตามใจหรือเข้มงวดจนเกินไป มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ส่งเสริมให้บุตรมีอิสระในความคิด การตัดสินใจ หรือแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และบุตรรู้สึกว่าคุณสามารถขอคำปรึกษาเรื่องต่าง ๆ จากบิดามารดาได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ พชรินทร์ วินัยกุลพงศ์ (2546) พบว่า วัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยต่ำจะมีทัศนคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนการสมรสต่ำกว่ากลุ่มที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยสูง และสอดคล้องกับการศึกษาของ อรรถัย หนูเจริญพรพานิช และอภิชาติ จำรัสฤทธิ์รักษ์ (2551) พบว่า บุตรที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นปัจจัยหนึ่ง ที่สามารถป้องกันการเกิดพฤติกรรมของบุตรที่เป็นปัญหาได้ และสามารถลดหรือยับยั้งการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรได้

ตัวแปรทำนายที่ดีเป็นลำดับที่ 2 และมีนัยสำคัญทางสถิติคือ การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา ที่ทำนายได้เพิ่มขึ้นอีก ร้อยละ 18.9 อกิปรายได้ว่า เนื่องจากการเฝ้าสังเกตของบิดามารดาสามารถทำให้บุตรทราบถึง ความเอาใจใส่ ความปรารถนาที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ต้องการให้บุตรมีพฤติกรรมทางเพศ และการแสดงออกของพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ไม่เหมาะสมได้ และเป็นผลจากการตั้งกฎระเบียบหรือจำกัดขอบเขตในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของบุตรที่บิดามารดาได้กำหนดไว้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ Hutchinson (2002) พบว่า พฤติกรรมการควบคุมติดตามที่ไม่ตั้งกฎเกณฑ์มากจนเกินไปของบิดามารดา เป็นปัจจัยส่งเสริมให้บุตรมีพฤติกรรมด้านเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเหมาะสมขึ้น และการศึกษาของ Angela and Laurie (2003) พบว่า การเฝ้าสังเกตของบิดามารดาเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถทำนายการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นได้ และการศึกษาของ Sieverding et al. (2005) พบว่า การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา เป็นปัจจัยที่ช่วยชะลอในการเริ่มต้นการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นได้เช่นกัน

แต่ผลการศึกษาพบว่าการสื่อสารเรื่องเพศ ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นได้ ทั้งนี้เนื่องจากอาจเป็นเพราะสภาพวัฒนธรรมของสังคมไทยในชนบทยังรู้สึกว่าการ

การพูดคุยเรื่องเพศเป็นสิ่งที่ไม่สมควรพูดกับเด็ก เป็นสิ่งที่น่าอาย และบิดามารดาารู้สึกว่ารอให้เด็กโตขึ้นได้รู้เอง หรืออาจเป็นไปได้ว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองขาดทักษะ ความรู้ ในการสื่อสารเรื่องเพศให้แก่บุตรก็เป็นได้ (กรสุมา เจียมสระน้อย, 2551) โดยจากการศึกษานี้เมื่อพิจารณารายชื่อ (ในภาคผนวก จ) จะเห็นได้ว่าบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีการสื่อสารเรื่องเพศกับวัยรุ่นตอนต้นส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลางและน้อย จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้การสื่อสารเรื่องเพศไม่สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยและการเฝ้าสังเกตของบิดามารดา สามารถทำนายพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นพยาบาลผู้ดูแลเด็กควรส่งเสริมให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กวัยรุ่นมีความเข้าใจ และตระหนักเกี่ยวกับการสร้างบรรทัดฐานในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นได้ โดยเน้นให้เห็นถึงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และมีการเฝ้าสังเกตติดตามดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เหมาะสม สอดคล้อง และเท่าทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ด้านการบริหารการพยาบาล

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การสื่อสารเรื่องเพศ และการเฝ้าสังเกตของบิดามารดา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นผู้บริหารการพยาบาล หรือผู้บริหารในหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลเด็กวัยรุ่น ควรส่งเสริมให้มีแนวปฏิบัติสำหรับพยาบาลหรือผู้เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กวัยรุ่นตอนต้น ที่เน้นให้มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีการสื่อสารเรื่องเพศ และการเฝ้าสังเกตของบิดามารดา

3. ด้านการวิจัย

3.1 ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยกว่า 13 ปี หรือนักเรียนในชั้นประถมศึกษา เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ และแนวโน้มของการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยอาจนำผลการศึกษาที่ได้มาเป็นแนวทางพัฒนาในการเลี้ยงดูเด็กก่อนเข้าสู่วัยรุ่นที่มีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางเพศ และส่งเสริมในการพัฒนาแนวทางการดูแลพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่น

3.2 ผลการวิจัยพบว่า การสื่อสารเรื่องเพศ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่าง แต่ไม่สามารถทำนายพฤติกรรม

ทางเพศของวัยรุ่นตอนต้นได้ ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยซ้ำในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาในการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวเพื่อจะได้ทำความเข้าใจลักษณะช่องทางการสื่อสารเรื่องเพศที่บุตรวัยรุ่นสามารถได้รับจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองได้

3.3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย เป็นตัวทำนายพฤติกรรมทางเพศที่ดีที่สุด และตัวแปรทำนายที่ดีเป็นลำดับที่ 2 คือ การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา โดยตัวแปรทั้งสองสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมทางเพศของกลุ่มตัวอย่างได้ ร้อยละ 48.7 จึงควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการอบรมเลี้ยงดู การเฝ้าสังเกตของบิดามารดา โดยสนับสนุนการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และการเฝ้าสังเกตของบิดามารดาในการส่งเสริมแก้ไขปัญห พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

4. ด้านการศึกษาพยาบาล

คณาจารย์ในสถาบันการศึกษาพยาบาล ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประกอบการสอนเกี่ยวกับการดูแลพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น